

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/172/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202482
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4619202482.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: A. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XXX, R. S. a otca: D. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. Z., Z. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e výživné otca na maloletého D. T., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 60 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne s účinnosťou od 21.10.2019.

II. Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 21.10.2019 do 31.05.2020 vo výške 561,29 eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 25 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/119/2017-39 zo dňa 29.06.2017 v časti výšky bežného výživného.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 21.10.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky na zvýšenie výživného na maloletého D. T., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 60 eur na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2019. Návrh matka odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výšky výživného rozsudkom vydaným Okresným súdom Topoľčany vo veci sp. zn. 9P/119/2017, ktorým bolo určené výživné na sumu 60 eur mesačne, prešli dva roky, maloletý nastúpil od septembra 2019 do materskej školy, náklady na jeho zaopatrenie sa zväčšujú a doteraz určená výška výživného nepostačuje na pokrytie potrieb dieťaťa. Otec sa so synom nestretáva a na jeho výživu prispieva nepravidelne.

2. Matka na pojednávaní dňa 02.06.2020 zmenila svoj návrh a žiadala zvýšiť výživné na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou odo dňa podania návrhu na začatie konania. Uviedla, že do marca 2020 otec výživné vo výške 60 eur mesačne uhradil, za mesiac apríl a máj 2020 nie. V septembri sa dohodli, že jej bude platiť 100 eur, čo zaplatil len raz.

3. Otec dieťaťa sa k návrhu matky nevyjadril a na opakované výzvy súdu na preukázanie jeho pomerov nereagoval. Na pojednávania nariadené na 10.03.2020 a 02.06.2020 bol riadne predvolaný,

na pojednávania sa nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil. Súd preto v súlade s § 178 ods. 2, § 180 a § 183 os. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilného sporového poriadku) pojednával v jeho neprítomnosti.

4. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 13.01.2020 a na pojednávaní dňa 02.06.2020 odporučil návrhu matky vyhovieť a zvýšiť výživné s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/119/2017 a sp. zn. 11P/15/2013, Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/170/2018 a sp. zn. 13P/163/2018, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

6. Matka má dve maloleté deti, a to D. T., nar. XX.XX.XXXX a C. T., nar. XX.XX.XXXX.

7. Otcom maloletého C. je Q. S., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/15/2013-32 zo dňa 21.02.2013 bol maloletý C. zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 60 eur mesačne.

8. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/119/2017-39 zo dňa 29.06.2017 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej maloletého D. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je povinná maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletého vo výške 60 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.07.2017.

9. V čase poslednej úpravy výšky výživného mal maloletý D. 1,5 roka. Rodičia maloletého nežili v spoločnej domácnosti. Matka vykonávala osobnú starostlivosť o dieťa, poberala rodičovský príspevok vo výške 213,20 eur mesačne a prídavky na dve deti vo výške 47,04 eur mesačne. Na maloletého C. dostávala výživné vo výške 60 eur. Finančne jej pomáhali rodičia. Spolu s maloletými deťmi bývala v 4-izbovom rodinnom dome u svojich rodičov, ktorým prispievala na domácnosť sumou 50 eur mesačne. Mala tiež výdavky na poistenie maloletého D. 20 eur mesačne, jej osoby 25 eur mesačne, synovi C.Á. uhrádzala poplatky za stravu v škôlke, na D. uviedla výdavky na hygienické potreby 40 eur (plienky a vlhčené obrúsky). Na spoločnú domácnosť mali výdavky na elektrinu 52 eur a vodu 13 eur.

10. Matka maloletého je od 01.12.2018 zamestnaná v spoločnosti T. I. H. F. J. S. Z., kde jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 12/2018-11/2019 predstavoval 718,77 eur. Poberá prídavok na dve deti vo výške 48 eur mesačne. Jej bytové pomery sa nezmenili, i naďalej s deťmi býva v rodinnom dome jej rodičov. Jej výdavky sú nasledovné: jej poistenie 27 eur, príspevok rodičom na domácnosť 100 eur, telefón 40 eur, voda 13 eur, elektrina 47,90 eur, internet 19 eur, splátka úveru 198,35 eur mesačne (úver vo výške 12000 eur z roku 2019 za účelom rekonštrukcie časti rodinného domu, ktorú s deťmi užíva), leasing motorového vozidla 93,79 eur mesačne (H. XXX zakúpený v roku 2019 za 7990 eur, výška úveru 3995 eur). Jej syn C. navštevuje 2. ročník ZŠ R. S., na stravu v škole sa dopláca cca 13 eur. Na C. platí jeho otec dobrovoľne výživné vo výške 100 eur mesačne. Maloletý D. navštevuje od septembra 2019 Materskú školu vo R. S.. Výdavky na neho sú nasledovné: poistenie 20 eur, strava cca 40 eur, 10 eur poplatok za škôlku, 30 eur výdavky v súvislosti s nástupom do škôlky.

11. Otec v čase poslednej úpravy výživného mal vyživovaciu povinnosť k dvom deťom - k maloletému D. a k maloletému A. G., nar. XX.XX.XXXX. Na adrese trvalého pobytu sa nezdržoval, býval v H. s priateľkou a dieťaťom. Otec bol v čase poslednej úpravy zamestnaný v spoločnosti Z. V. M. J. J. S. Z., kde jeho vymeriavací základ (príjem brutto) predstavoval v roku 2017 v mesiaci január 847,53 eur a úhrn poistného 79,65 eur, v mesiaci február 756,57 eur a úhrn poistného 71,10 eur, v mesiaci marec 733,91 eur a úhrn poistného 68,96 eur.

12. Matkou maloletého A. je A. G., nar. XX.XX.XXXX, s ktorou manželstvo uzavrel dňa 07.07.2017. Maloletý A. bol do osobnej starostlivosti matky zverený na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/163/2018-30 zo dňa 29.10.2018. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/170/2018-80 zo dňa 17.09.2019 súd manželstvo otca a matky maloletého A. rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej maloletého na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletého vo výške 120 eur mesačne. Matka maloletého A. v čase určenia výživného na maloletého A. bola zaradená v evidencii uchádzačov

o zamestnanie, poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, iný príjem okrem výživného na maloleté dieťa nemala. Na pojednávaní, ktoré sa konalo na Okresnom súde Piešťany dňa 17.09.2019, otec o. i. uviedol, že spláca úver z manželstva vo výške 135 eur mesačne, býva s priateľkou a jej tromi deťmi v rodinnom dome, za ktorý platí nájom 500 eur mesačne vrátane energií, priateľka je bez príjmu a on finančne zabezpečuje domácnosť, on sám má v čistom príjme cca 1000 eur mesačne, nad rámec toho si dokáže privyrobiť 50 eur mesačne, Uviedol tiež, že okrem maloletého A. má vyživovaciu povinnosť k maloletému D., u ktorého sa s jeho matkou dohodli na výživnom vo výške 100 eur mesačne z dôvodu nástupu do predškolského zariadenia.

13. Otec bol od 05.11.2018 do 14.12.2018 zamestnancom spoločnosti R., J.S..Z., kde bol jeho pracovný pomer ukončený v skúšobnej dobe z podnetu zamestnávateľa. Od 25.02.2019 do 04.10.2019 bol zamestnancom spoločnosti I. Q., I.J., kde jeho celkový čistý príjem predstavoval za obdobie zamestnania sumu 6.769,80 eur a za plne odpracované mesiace marec až september 2019 sumu 6149,70 eur, t. j. v priemere 878,53 eur mesačne. Z oznámenia zamestnávateľa vyplýva, že otec si neplnil svoje pracovné povinnosti a pracovný pomer s ním bol ukončený okamžitým zrušením pracovného pomeru pre závažné porušenie pracovnej disciplíny s tým, že zamestnávateľ voči nemu eviduje pohľadávky vo výške 1551,24 eur.

14. Otec sa na adrese trvalého pobytu dlhodobo nezdržiava. Dávky zo Sociálnej poisťovne ani z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nepoberá. Nie je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec dieťaťa sa k návrhu matky nevyjadril, na pojednávania sa nedostavil a na opakované výzvy súdu na preukázanie jeho pomerov nereagoval. Otec sa o maloletého D. nezaujíma, vyživovaciu povinnosť si plní nepravidelne. Matka na neho dala trestné oznámenie, na základe ktorého výživné doplatil. V septembri 2019 v zmysle dohody rodičov zaplatil výživné vo výške 100 eur. Výživné vo výške 60 eur mesačne má zaplatené do marca 2020, za mesiac apríl a máj 2020 výživné nezaplatil.

15. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

16. Podľa § 62 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Pri určovaní výšky výživného súd posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy výšky výživného k zmene pomerov, tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane jeho rodičov, došlo.

25. Od poslednej úpravy výživného prešli 3 roky a objektívne došlo k zvýšeniu výdavkov na maloletého jednak v súvislosti s nárastom životných nákladov a výdavkov na dieťa vyššieho veku, ako aj v súvislosti s nástupom dieťaťa do materskej školy. K zmene pomerov došlo aj u matky, u ktorej sa zvýšil príjem, čo súd musel zohľadniť pri určovaní výšky výživného, keďže aj ona sa podieľa na výžive maloletého, aj keď miera finančného prispievania na dieťa je u nej nižšia ako u otca z dôvodu výkonu osobnej starostlivosti o dieťa. V čase poslednej úpravy poberala rodičovský príspevok a prídavky na dve deti. Aktuálne popri prídavkoch na dve deti dosahuje príjem vo výške 718,77 eur. Bytové pomery matky a dieťaťa sa nezmenili. Matka má dve deti vo svojej osobnej starostlivosti. Na maloletého C. dostáva výživné vo výške 100 eur mesačne. U matky došlo k zvýšeniu výdavkov v podobe príspevku na domácnosť rodičom a dvoch úverov, ktoré boli vynaložené aj na zabezpečenie potrieb maloletých detí.

26. Otec v čase poslednej úpravy výživného mal vyživovaciu povinnosť k dvom deťom, výživné na maloletého A. v tom čase určené nebolo, aktuálne je určené na sumu 120 eur. Jeho aktuálne bytové a výdavkové pomery sa z dôvodov na jeho strane nepodarilo prešetriť, keďže bol v konaní pasívny a na výzvy súdu nereagoval. Z pripojeného rozvodového spisu Okresného súdu Piešťany bolo ale zistené, že na pojednávaní, ktoré sa konalo na Okresnom súde Piešťany dňa 17.09.2019, otec o. i. uviedol, že spláca úver z manželstva vo výške 135 eur mesačne, býva s priateľkou a jej troma deťmi v rodinnom dome, za ktorý platí nájom 500 eur mesačne vrátane energií, priateľka je bez príjmu a on finančne zabezpečuje domácnosť, on sám má v čistom príjem cca 1000 eur mesačne, nad rámec toho si dokáže privyrobiť 50 eur mesačne. Uviedol tiež, že okrem maloletého A. má vyživovaciu povinnosť k maloletému D., u ktorého sa s jeho matkou dohodli na výživnom vo výške 100 eur mesačne z dôvodu nástupu do predškolského zariadenia. Podľa vyjadrenia matky maloletého D. túto dohodu realizoval len v mesiaci september 2020. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že otec bol od 25.02.2019 do 04.10.2019 zamestnancom spoločnosti I. Q., I..J., kde jeho celkový čistý príjem predstavoval za obdobie zamestnania sumu 6.769,80 eur a za plne odpracované mesiace marec až september 2019 sumu 6149,70 eur, t. j. v priemere 878,53 eur mesačne. Z oznámenia zamestnávateľa vyplýva, že k ukončeniu zamestnaneckého pomeru došlo z dôvodov na strane otca (závažné porušenie pracovnej disciplíny), z ktorého dôvodu má súd za to, že otec prišiel o zamestnanie vlastným pričinením. Podľa názoru súdu je otec schopný dosahovať príjem, ktorý dosahoval vo svojom poslednom zamestnaní, t. j. vo výške cca 878 eur netto mesačne. Z tejto sumy súd vychádzal pri určení výšky výživného, pričom prihliadal aj na už uloženú vyživovaciu povinnosť voči druhému dieťaťu otca. Výživné na maloletého D. bolo následne súdom určené na rovnakú sumu ako u maloletého A., ktorý je síce mladší, no súd pri určení výživného na maloletého A. vychádzal z pomerov jeho matky, ktorá bola v tom čase zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Na rozdiel od nej, matka maloletého D. je zamestnaná a dosahuje pravidelný príjem, na čo súd pri určení výživného prihliadal.

27. Súdom určené výživné 120 eur v súčte s výživným na maloletého A. predstavuje 240 eur, čo je 27,32 % z čistého príjmu otca, ktorý je podľa názoru súdu schopný dosahovať. Vzhľadom na vek maloletého je súdom určená výška výživného primeraná príjmovým schopnostiam otca a zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého. Súd tak s prihliadnutím na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov zvýšil výživné otca na maloletého zo sumy 60 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne, v súlade s § 77 ods. 1 ZoR s účinnosťou od podania návrhu, t. j. od 21.10.2019, keďže matkou neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa na spätné priznanie výživného. Výšku výživného určil súd aj s prihliadnutím na § 62 ods. 4 ZoR, v zmysle ktorého pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, a § 62 ods. 5 ZoR, v zmysle ktorého má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov.

28. Otec v konaní napriek opakovaným výzvam súdu žiadnym spôsobom nepreukázal platenie výživného na maloleté dieťa. Matka potvrdila, že výživné za uvedené obdobie otec uhradil v dosiaľ určenej výške 60 eur mesačne do marca 2020, pričom od apríla 2020 si vyživovaciu povinnosť neplnil. V súvislosti so zvýšením výživného vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od

21.10.2019 do 31.05.2020 vo výške 561,29 eur. Táto suma predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným za uvedené obdobie vo výške 882,58 eur (42,58 eur za 11 dní v mesiaci október 2019 + 7x120 eur za mesiace november 2019 až máj 2020) a už zaplateným výživným 321,29 eur (21,29 eur = pomerná časť zo zaplatenej sumy 60 eur za 11 dní v mesiaci október 2019 + 300 eur zaplatených v období november 2019 až marec 2020). Vzhľadom na príjmové schopnosti otca súd nedoplatok na zročnom výživnom otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 25 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Pri určení výšky splátok súd zohľadnil celkový nedoplatok na zročnom výživnom a časový rámec, počas ktorého by malo dôjsť k splateniu nedoplatku a to tak, aby zročné výživné nebolo splácané neprimerane dlhú dobu, keďže otec si mal byť vedomý riadneho plnenia svojej vyživovacej povinnosti.

29. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/119/2017-39 zo dňa 29.06.2017 v časti výšky bežného výživného

30. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien.